

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

o prawo do świadczenia rehabilitacyjnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 lipca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt VIII Ua (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącej na rzecz organu rentowego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L., wyrokiem z dnia 19 września 2018 r., oddalił apelację M. .od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 26 kwietnia 2018 r., mocą którego oddalono odwołanie ubezpieczonej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. z dnia 29 marca 2017 r.

W sprawie ustalono, że odwołująca się była zatrudniona i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniu chorobowemu. Od 9 czerwca do 7 grudnia 2016 r. była niezdolna do pracy z powodu choroby, a pozwany decyzją z dnia 6 grudnia 2016 r.

przyznał jej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego (od 8 grudnia 2016 r. do 7 marca 2017 r.).

W dniu 30 stycznia 2017 r. odwołująca się złożyła kolejny wniosek o przyznanie jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. Pozwany odmówił, uznając ubezpieczoną za zdolną do pracy. W toku postępowania sądowego, na podstawie opinii biegłych lekarzy (kardiologa, neurologa, psychologa i psychiatry), sądy uznały, że odwołująca się odzyskała zdolność do pracy. Jednocześnie Sąd Okręgowy stwierdził, że biegli ustosunkowali się do następstw wypadku z dnia 11 grudnia 2014 r., bowiem w opinii z dnia 24 sierpnia 2017 r. odnieśli się do jego skutków. Uwzględnili także udokumentowany proces leczenia, wynik badań specjalistycznych.

Sąd drugiej instancji uznał, że zastrzeżenia odwołującej się do opinii lekarskiej nie podważają jej merytorycznej wartości, skoro biegli dysponowali stosowną dokumentacją medyczną. Ich opinia jest pełna a wnioski spójne i jednoznaczne. W tej sytuacji nie było podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego (na przykład ortopedy), zwłaszcza że proces leczenia tego rodzaju schorzenia został zakończony. W konsekwencji Sąd odwoławczy orzekł w myśl art. 385 k.p.c.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego złożył pełnomocnik odwołującej się, zaskarżając go w całości i domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Jednocześnie w skardze kasacyjnej został sformułowany wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, to jest: czy w świetle art. 278 § 1 k.p.c., jeżeli sąd dysponuje opinią biegłych lekarzy dotyczącą rozstrzygnięcia kwestii spornej (istotnej dla sprawy), sąd może oddalić nowy wniosek dowodowy o sporządzenie kolejnej opinii, opierając się jedynie na dotychczasowej opinii, zwłaszcza gdy strona zgłosiła nowe dowody i okoliczności dotyczące kwestii istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy, a one wymagają wiedzy specjalistycznej?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może być przyjęta do rozpoznania. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest wyjaśnienie, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, LEX nr 2110562). Skarżący w sposób ogólny odwołał się do wymienionej wyżej przesłanki, przedstawiając pytanie, na które - jego zdaniem - Sąd Najwyższy powinien odpowiedzieć.

W ocenie wnoszącego skargę kasacyjną, w sprawie istotne zagadnienie dotyczy art. 278 § 1 k.p.c., a więc przepisu procesowego, który w swej treści nie podlegał nowelizacjom. Upoważnia to do wstępnej tezy, że na jego tle została już wypracowana szeroka formuła dekodująca znaczenie tego przepisu. Nie wolno też tracić z pola widzenia, że rozpoznawana sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych charakteryzuje się swoistymi odrębnościami względem klasycznego sporu cywilnego. Z perspektywy art. 278 § 1 k.p.c. wyraża się ona tym, że w pierwszej fazie postępowania w sprawie świadczenia rehabilitacyjnego toczy się przez organem rentowym. Już wówczas gromadzona jest dokumentacja medyczna, gdyż oś sporu wyznacza decyzja organu rentowego. Ona więc przesądza co w sprawie będzie istotnym elementem wymagającym oceny w postępowaniu sądowym. *Ad casum*, rzecz sprowadzała się do oceny, czy ubezpieczona po określonym dniu jest nadal niezdolna do pracy. Tego rodzaju perspektywa zmusza do retrospektywnego spojrzenia na zakres postępowania dowodowego. Nie chodzi o to jaki jest stan zdrowia obecnie (badania kilka miesięcy po wydaniu decyzji), lecz chodzi o medyczną ocenę zdolności do pracy. Już z tego rodzaju okoliczności można wywieść, że na tym tle nie powstaje istotne zagadnienie prawne, gdyż odpowiedź na postawione pytanie będzie uzależniona od szeregu indywidualnych okoliczności sprawy, a więc trudno skonstruować uniwersalne (ogólne) założenie odnośnie do obowiązków sądu związanych z przeprowadzeniem dowodu z

wiadomości specjalnych. W zakresie normatywnym art. 278 § 1 k.p.c. nie dotyczy kwestii oddalenia wniosku o przeprowadzenie dowodu z kolejnej opinii biegłych, a nowe okoliczności w postępowaniu odwoławczym determinuje i ogranicza art. 381 k.p.c. Finalnie nie każde zagadnienie prawne wypełnia zakres znaczeniowy terminu „istotne”. Jego wagę można (i w sprawie należało) wydobyć odwołując się do dotychczasowego orzecznictwa, by w ten sposób uwidocznić luki w wykładni tej normy. Tymczasem tego rodzaju rozważań brak. W związku z tym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przepis ten pozostawia sądowi przeprowadzającemu postępowanie dowodowe ocenę, czy w sprawie zachodzi potrzeba zasięgnięcia kolejnej opinii. Sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii w każdym wypadku, zwłaszcza gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony, ale ma obowiązek dopuszczenia takiego dowodu wówczas, gdy zachodzi tego potrzeba, przede wszystkim, gdy w sprawie zostały wydane sprzeczne opinie biegłych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lipca 1998 r., II UKN 126/98, OSNAPiUS 1999 nr 13, poz. 436; z dnia 16 września 1998 r., II UKN 220/98, OSNAPiUS 1999 nr 18, poz. 597; z dnia 5 kwietnia 2007 r., I UK 309/06, LEX nr 470001 oraz z dnia 1 września 2009 r., I PK 83/09, LEX nr 550988).

Lektura uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dowodzi, że skarżący skoncentrował się na optyce, iż kolejny dowód był konieczny, albowiem ujawniono istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności. W ten sposób przenosi suponowane zagadnienie w sferę postępowania dowodowego i wartościowania efektów aktywności dowodowej stron. Nie jest to wystarczające dla podzielenia poglądu, że niedopuszczenie dowodu z kolejnego zespołu biegłych opinii pozwala stwierdzić istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c.